

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések
és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. czégnél.

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felölös szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Alleluja.

„Resurrexit, sicut dixit. Allaluja!“ „Krisztus Jézus feltámadt, örvendezzünk . . .“

Ilyen és hasonló énekek hallhatók ma a templomokban és az ünneplő keresztény sokaság siet Isten házába hogy Krisztus Jézus feltámadásának emlékét méltó módon megünnepehesse.

Nagy szó ez a keresztények előtt: „Krisztus Jézus feltámadt“, „Sirjából győzelmi fény árad“, az igaz hívők pedig jól tudják, mi rejlik eme szavakban.

Isten fia megváltotta az emberi nemzedéket, meghalt és halottaiból feltámadt. Szenvedett, túrt értünk, sirba is szállt, igen értünk, de végre is harmadnapra, isteni voltáról tanúságot adott és életre ébredt.

Ez volna a Husvét ünnepeinek jelentősége, a mely mindenestre eléggé nagy horderevével bír, de mégsem volna elegendő nagy, ha abból tanúságot levonni nem tudnánk.

„Az Úr Jézus megváltott bennünket“, mily tenséges szavak, a melyek hálára kötelezünk. Igen, mi emberek bűnösök vagyunk, tehát le kell vetköztetnünk bűnnel telt ruháinkat és tiszta lélekkel kell Isten házába mennünk. Mennyiszer bántottuk meg a Mindenhatót oktalan gondolatokkal, ballépésekkel, mennyiszer sértettük meg a Fiu Istent, aki annyit túrt értünk!

Mégis csak hálátlan nép vagyunk. Térjünk tehát magunkba, hisz most van alkalmunk. Hisz a szeretet ünnepe van, kigyuladt a szeretet lángja minden oltáron, ragaszkodással, hálával kell gondolnunk Istenünkre; de Istennek tetsző hivei csak akkor vagyunk, ha egymást szeretjük, tiszteljük, tudván, hogy a „szeretnek az egyettértés a forrása“ „Concordia nutrit amorem.“

„Ira odium generat.“ „A harag gyűlöletet szül“, félre tehát a haraggal, most van alkalmunk tanúságot nyújtani arról, hogy mi igenis, meg tudjuk becsülni egymást, megértjük egymás szándékát.

Modern kort élünk, oly kort, a melyben a szeceszio örve alatt minden veszendőbe megy. Az erények lassankint pusztulófélben vannak és a jó cselekedetet felváltják a rosszakarát, gyűlölség, kapzsiság és a nyereszkesedés, a keresztény felfogással homlokegyenest ellenkező eme undok fogalmak. Természetes, hogy ilyen módon a vallás is kezd veszni és jámborság, áhitat helyett közöny, rideg magatartást, istenfélelem helyett gonosz cselekedeteket látunk. Sokan azt hiszik, hogy annál inkább magára ölthetik a „modern“ jelzót, minél kevésbé törődnek Istennel és a vallás szabta parancsokkal.

Ha tehát valamikor, úgy most lesz alkalmunk kimutatni hitünket, vallásunkat. De ehhez magunknak is jó példát kell nyújtaniunk. Nem elég azonban, ha egyszerűen csak látszat kedvéért megjelenünk Isten házában, hanem szükséges, hogy külső életünkben is bemutassuk hitünket!

Tartsunk össze, szeressük egymást. Mutassuk meg, hogy igaz, jó lélekkel tudjuk felfogni a barátságot és hogy embertársaink érdeke a mi érdekünkkel nemcsak egyértelmű, de közös is.

Nagy nemzet volt a római nép. Minden kicsapongása mellett is oly dolgokat teremtett, oly eszméket hirdetett, melyek maradványok becsüek maradtak és maradni fognak. És ez a nép nem volt keresztény, — pogány volt — és mégis, ha ünnepről volt szó, úgy méltó módon ünnepe. igaz szívvel-lélekkel.

El kell tekintenünk most a külsőségtől. Sokan talán azt hiszik, hogy az az igazi

ünnepe, a midőn lakomákkal, diszes asztaloknál juttatják kifejezésre az ünnepeket. Nem, ezt mi nem értjük, nem is szeretjük így érteni. Mi nem étellel, itallal, mi szívben tartjuk ünnepeinket.

Akárcsak a római centurió, mi is fogadalmat teszünk. Fogadalmat teszünk arról, hogy mi egymást szeretni, becsülni tudjuk, egymásnak jó barátjai vagyunk, tisztelettel övezzük át egymást.

Igy képzeljük mi a „Husvét“ ünnepeit. Ilyen eszmék ujjnak ma még a helyesen gondolkozó hívők kebelében. Így megyünk mi ma Isten házába, a hol leborulva hála-imát rebeg ajkunk a Mindenhatóhoz jótéteményeiért, de viszont könyörgő imát társaink üdvéért.

Ha így tettünk, méltó módon ünnepeztünk, és kimutattuk, hogy keresztény értelemben fel fogtuk örök becsét e szónak: „Alleluja.“

Szabadság és munka.

Ezen két jelszót üzenetként Amerikából hozta egy ott élő hazánkfi, akkor, mikor a március 15-iki ünnepélyen Petőfi szobrát megkoszorúta. Igaz, való-e e két nagy horderejű szónak lélektani összekötése, valódi s realis, amerikai értelemben vett szabadságról van-e szó? Igen, lélektanilag is felette indokolt a szabadság folyamánál a munkát odaállítani, miután arra tanit a történelem, a régi multban, arra a jelen népek élete is. A nemes, az erkölcsi szabadság polgári és állami intézményeiben a szellemnek és akarat korlátlan törekvéseinek szabad érvényesülését jelenti, mindenütt, hol arról van szó: az emberiség legfőbb, legnemesebb feladatainak teljesítésével legszentebb javát elhódítani. A szabadság ilyen motiválása maga egy nagy munkaprogram, mivel az első csak azon esetben érvényesül valódi, ha a munka, a kultúra, mindazon láncokat szétöri, melyek mellett rabszolgák maradtunk, ha oly szabadok vagyunk is, mint az őrs erdő lakója, akit ösztönei szabadon hajtának és ide-oda visznek. Minél műveltebb, fejlettebb egy nemzet, tehát szellemi és anyagi téren minél inkább meghódítja magának a szellem és a természet erejét tudással, tudományal, tetterővel: annál szabadabb és annál inkább élvezi szabadságát.

TÁRCA.

A Kálváriánál.

Irtá: Gaal Mózes.

Igy husvétjában megnépesedik a mi kálváriánk tájéka. Hullámszik fel és alá a tömeg a tizenhárom stáció között. Akad olyan is, aki letérdepel a földre s az Üdvözítő szenvedésének domborművü képére függeszti reménykedő, bizakodó tekintetét.

Ezek azok, kiknek szükségük van az üdvözítőre, aminthogy minden ember csak akkor fordítja tekintetét az égbe, mikor onnan valamit vár.

A kálvária kis kápolnájában megkondul a harang, nem is harang, csak nagyobbfajta csepengetyű. A hangja gyöngye, mint a gyermeksírás ebben a nagyvárosi lármában, s nekem eszembe juttatja azt a másik kápolnát, melynek vörös cserepe volt a fedele, melyet diszes rács-kerítés nem vett körül, mely előtt az esőverte, szélhavasza fakereszt állott, rajta az Üdvözítőnek megfeszített alakja szines pléhből.

És eszembe jut sok minden: áhitatos ének, zsolozsma, a templomi zászló, a sok mezilábas és hájjal bekent czizmájú gyermek, a pántlikás leányok, akik kezökben szorongatták a kerti virágot, s a vasárnapi kendőt, mely hétrő-hétre félreterveődött az ünnepi alkalmatosságra. Aztán még valami jut eszembe: valami csodálatos, szent érzés, melyből az ember az idők folyamán úgy kikopik. Ó, az idők folyamán megfakul a szín, meglásszódik a szívnek verése, elerőtlenedik a léleknek szárnya . . . a fa korhad, az ágak

elhalnak, s minél inkább megsaporodik az emlék, annál kevesebb marad a valóságból. . . .

Ó te édes gyemekk, husvéti harangzugás ünnepi szent hangulata, ihlenétek meg az én lelkemet. Nem akarok egyebet hallani, mint a harangnak a szavát, nem akarok egyebet látni mint a kék eget, mely szeliden reáborul a szomszéd hegyre. Hadd buzogjon a szív a „Halleluja“ szavára! . . .

Lebegjen égi, megdicsőült alakod lelkem szeméi előtt, zászlós Megváltó, ki diadalmaszkodtál a Halálon! Volt egy kis fekete papírkötésű imádságos könyvem, ügyefogyott képek tarkították, de az Üdvözítő feje körül szebbnek mutatták a glóriafényt, mint aminőnek most látom ihletet művészek Krisztus-képein. Az a fény lelkemből, szívemből sugárzott oda. Az öt sebből hullott a piros vér, annak én éreztem fájdalmát, melegt üdvösségét és kínját. A kis könyvecske megizzadt, aint szorongattam és dicsértem Őt, a Legjobbát, a Legdicsőbbet, a Legnagyobbat. . .

Verőfény az égen, verőfény a szívben! Zugjatos husvéti harangok, ó zugjatos, ime szememből megárad a boldogságnak forrása, sirok azon, hogy az örök Igazság diadalmaszkodott a Halálon!

Ez akkor volt és most! . . .

Ime a kálvária tájékán nyüzsgő az emberáradat De nem az örvendezők, hanem a „lelkileg megterheltek“ ezrei jöttek el. Sok-sok panasználni valójuk van, azt mind elpanaszolják egy-egy kínos sohajban; beleszövdök az imádság szavai közé, megbontja az áhitatnak felséges összhangját; kiül a panasz az arca, ott reszket a szemnek könnyében, beszél némán is szenvedéséről annak, ki átélte a szenvedések szenvedését.

Miérthogy a világot átteremtő eszmék első harcosai és végső hivei az elnyomottak és szenvedők? Az eszme nagyságát ösztönszerűleg ők sejtik, s az eszme diadalából mégis nekik jut ki a legkevesebb. Az Igazság a názareti kis hajlékból indult ki, s az öt világrész minden zugába eljutott emberi elme, ember szív vette át az örökséget, s midőn századok meg századok tovább adták, a „lelkileg megterheltek“ nek nem jutott rész az örömből, csak a panaszból.

Igy akartad-e ezt, ó isteni mester?

A kálvária alsó lépcsőjén egy öregasszony térdel. Olvasószemeket morzsolgatnak vézna, ráncos ujjai. Rongyos a ruhája, fakó az arca. Egykor nem volt ráncos és vézna az ujj, nem volt rongyos a ruhája, nem volt fakó az arca . . . egykor . . . régen. Végigment az életnek Golgotháján s ime idejutott. Ne kérdezd, emberfia, hogy kik azok, akik a kálvária tarka tömegében irgalom és segítségkérő lélekkel szoronganak? Van-e köztük vezeklő, van-e reménykedő, van-e keserűséggel teljes? Mindnyájan hívők, kiknek a szívében megmaradt a gyermekkor hitének nagy fényességéből egy parány . . . ez hozta őket ide, mert ha ez nem lenne meg, elmennének egy más hajlékba, melynek cögere, lármája, füstje van de vigasztalása nincsen.

Igy akartad-e ezt, ó isteni mester?

A kálvária környékén hullámszik tömegbe vegyülők, hadd vigyen magával. Az én szívemben nincs panasz, csak fájdalom, valami mélységes, néma fájdalom, mely ritkán szólal meg s akkor is visszadöbben a maga hangjától. Nem fájhat-e az, hogy midőn a Megváltó keresztjét nézem, gondolnom kell azokra, kik az isteni mester nevében hazug ajakkal

Halálozás. Pótolatlan vesztés érte Romcsé-vits József nyugalmazott polgári iskolai igazgatót, a mennyiben neje szül. Kuschán Mari életének 82. és boldog házasságának 60. évében szerdán, márc. 30-án rövid nehéz szenvedés után meghalt. A boldogult temetése pénteken d. u. nagy részvét mellett ment végbe. Nyugodjék békében.

Első gyakorlat. A pancsovai önkéntes tűzoltóegylet holnap, husvét hétfőn reggel 6 órakor tartja első gyakorlatát a katonai gyakorló téren. Ezentúl pedig egészen pünkösdig, minden vasárnap reggeli 6 órakor tartatnak gyakorlatok a tűzoltó lakányában.

Csodakút a Temesparton. Tegnap óta egy igazi csodával gazdagodott városunk különben is szerény számú nevezetességei. A rakpart alsóvégén a hajóállomás közelében levő kút, melyet szép áron megváltott és nem kevés költséggel átálakitott a város, tegnap óta igazi kút, vagyis olyan kút, mely vizet is ad. Még az ősszel állították helyre és ki is próbálták, de nem tudni kinek intézkedése folytán a hajtó kereket lesztek és így csak a kút állványa hirdette az óra alatti bölcességet. Ezen tarthatatlan állapotot, a mult heti nagy szélvész okozta eszmetársulás folytán a tűzoltó parancsnok, — miután a kút különösen tűzoltói célokra szükséges viz szolgáltatására készült — a polgármester tudomására hozta, ki is rögtön intézkedett, hogy a kút használható állapotba helyeztessék. De most még egy másik baj van ott. Ugyanis a szivattyúzás közben kilocsoló víz levezetéséről nincsen gondoskodva. Ez is egy bizonyítéka annak, milyen alapos munkát végeztek, illetve terveket készít a város műszaki hivatala. Felhívjuk erre a körülményre a polgármester úr figyelmét, mert ha nem történik gyors intézkedés, akkor a rakpartba beszivárgó víz tetemes károkat okozhat.

Katonai zene a „Hungariában“. A cs. és kir. 61. gyalogezred jónévű zenekara április 6-án és 7-én hangversenyez a „Hungaria“ szálloda éttermében. Kontilovics Emil szállodás körültekintő figyelmével, valamint kitűnő konyhája és hamisítatlan italai, jó zene mellett bizonyára kellemes estét szerez a közönségnek.

Eljegyzés. Miuczsa Miklós tanító eljegyezte Zsenár Janka kisasszonyt, Zsenár Mihály végszent-mihályi községi jegyző szerzetere méltó szép leányát.

A sorozás eredménye. A mult héten megtartott sorozás alkalmával a pancsovai állítás kötelesek közül 45 találatot alkalmasnak. Ezek mind a pórtartalékba soroztatnak, mert a város részéről kiállítandó jutalék az 1903. év folyamán önkéntesen beléptek által fedezve van.

Kert megnyitás. A polgári lövészeget husvét hétfőn d. u. 2 órakor díjlövészettel megnyitja kerti helyiségét.

Pancsovai vásár. A pancsovai tavaszi országos vásár április hó 21—24 napjain tartatik meg.

Táncvizsga. Louis Árpád jónévű tánc- és illemtanító, ki több évi itt működése alatt kiváló tanítási ügyessége, valamint előzékeny modora által egy a tanítványai, mint azok szülei teljes elismeréssel érdemelte ki, az idén, is zártkörű táncvizsgával rekeszti be táncanfolyamát. Az esti tanfolyam növendékeinek táncestélye április hó 11-én, a délutáni tanfolyam növendékeinek igen érdekes táncvizsgája pedig április 16-án lesz a „Trombitás“ szálló nagytermében. A táncvizsga programját jövő számunkban részletesen fogjuk közölni.

A réti földek jövedelme. A Sztarcsova felé, a töltés mentén fekvő városi réti földek a mult héten adattak bérbe a helyszínen Jovanovics Sándor gazdasági tanácsnok és az arra kiküldött bizottság jelenlétében. A 250 holdért évi 10101 korona bérlet értett el, 327 koronával kevesebb mint a mult gazdasági évben. Egy hold átlagos bérösszege 40 k. 40 fill.

Az 1904. évi fősorozás. Az idei fősorozás május 26-tól június végéig tartatnak. Sorozás alá kerülnek az 1883, 1882 és 1881. évben született állítás kötelesek. A fősorozás Pancsova városára nézve május 31-én és jun. 1-én tartatik meg. Torontál megye járásaira nézve a sorozás a következő napokon lesz: a pancsovai járásban május 26-tól 30-ig; az alibonári járásban jun. 3—7-ig; antalfalvaiban jun. 8—14-ig; bánlakiban 16—18-ig; módosiban 20—23-ig; a párdányiban jun. 25—28-ig; a nagybecskereiben jun. 24—30-ig; N.-Becskerek városiban jun. 1—4-ig; T.-Becseiben jun. 6—11-ig; nagykikindaiban jun. 13—16-ig és Nagyikinda városiban jun. 17—20-ig.

Bérbe adott vásárjog. A közgyűlési határozat folytán a mult szerdán adták bérbe a vásárjogot egy évre. A legtöbbet, évi 1766 koronát ígért Wiener Ignác eddigi bérelő. Az árlejts eredménye a legközelebbi közgyűlés jóváhagyása ala kerül.

Kockakő-átjárók. Régi határozata a közgyűlésnek, hogy az egyes utcái átjárók lassankint kockakövekkel kövezendők. Az építészeti hivatal a határozatot igazán „lassan“ hajtja végre. Első sorban, már évekket ezelőtt, a főmérnök lakása előtti átjárót — hol nagy ritkán jár valaki, — kövezték ki, aztán de nagyon sokkán rá jött egy pár átjáróra a legelőnebb Gromon utcában a sor, no meg elvéve másutt is, dacára annak, hogy a városháza udvarán ezrével heverték a kockakövek, melyek nagyrészt káposztahordó nehezékeknek vitték széjjel a városba. Az idén aztán nagyban készülnek kockakő átjárók létesítéséhez. Még pedig olyan helyeken, hol legelőbb kellett volna, t. i. élénk közlekedési helyeken. Értesülésünk szerint a szerb temetőhöz vivő utca átjárói és a rom. kath. temető felé is egy körülbelül 10 méternyi átjáró (a Széles utca torkolatánál levő széles átjárót persze nem lehet) lesz kockakő kirakva.

Ezenkívül a városházától a kir. törvényszékhez is kockakő átjáró akar létesülni. Ez utóbbi legalább is

pár ezer koronába kerül s legelőbb arra jó, — no de nem akarunk túl őszinték lenni. Hát észszerű egy ilyen szándék, mikor most folyik a tárgyalás a Ferenc József tér fasítása és így bizonyára más rendezése tárgyában és mikor ezen a pénz-n feneketlen sártól híres egész utcát lehetne kikövezni, melynek lakosai már évekket ezelőtt tetemes hazzájárlásra kötelezték magukat. Reméljük a közgyűlésen akadt majd városatyja, ki az ilyen fejtelenséget szótárgyává teszi.

Mikszáth a Magyar Könyvtárban. A „nagy palóc“, mint Mikszáth Kálmán írói körökben hívták, mind több és több munkájával foglal tért a „Magyar Könyvtár“ füzetei között, örömeire magának a szerzőnek is, aki rendkívül szívesen gazdagítja ezt a kitűnő vállalatot, és még nagyobb örömeire az egész magyar közönségnek, mely így a lehető legolcsóbb áron jut kedvencz írója legkiválóbb műveihöz. „Besztercze ostroma“, ez a remek története egy XIX. századbeli magyar Don Quijoténak, mely a drágább kiadásban is nagyon kelendő, most, hogy a „Magyar Könyvtár“ négy füzetében, összesen 1 korona 20 fillérért kapható, bizonynyal egyikévé fog válni a legelterjedtebb magyar regényeknek. Ezzel a munkával a Lampel-Wodianer cég e nagyszabású gyűjteményes vállalata már a 376. számig érkezett el. Teljes lajstromát szívesen küldi meg a kiadóhivatal (Budapest, Andrássy-út 21.) vagy bármely hazai könyvkereskedés.

Minisztériumok és magánfelek érintkezése tárgyában a következő összkormányrendelet jelent meg: Egyrészt figyelembe véve a közszolgálat érdekét, mely nem csekély mérvben szenved azáltal, ha elintézés alatt levő ügyek szorgalmazása, felvilágosítások kérése, információk nyújtása stb. céljából megjelenő magánfelek a hivatali alkalmazottakat munkálkodásukban a hivataloskodásra megszabott idő bármely órájában folyton zavarják; másrészt tekintetbe véve azt, hogy a magánfelekre nézve is fölösleges idővesztégetes megkímélése végett kívánatos, hogy valamennyi minisztériumban egyformán legyen szabályozva az, hogy mely időben és ki által adhatók felvilágosítások: a m. kir. minisztertanács 1904. évi március hó 13-án kelt határozatával a Budapesten székelő valamennyi minisztériumra kiterjedő hatállyal a következőket rendelte el: Magánfelek elintézés alatt álló ügyeik szorgalmazása, információk, beadványok kiegészítése stb. céljából a minisztériumok segédhivatalaiban csak köznapokon és mindenkor csak délelőtt 11 órától délután 2 óráig, a fő-, illetve szakosztályokban és a számvevősegeknél pedig szintén csak hétköznapokon déli 12 órától délután 2 óráig fogadhatók. A számvevősegeknél nyerhető értesítés kizárólag pénzügyi és számviteli ügyekre szorítkozhatik. Más időben a tisztviselőknek magánfeleket fogadni nem szabad. Telefon utján a hivatal értesítést adni nem köteles. A segédhivatalok az ügyek érdemére nézve nem adhatnak felvilágosítást s a magánfelekkel csakis a kérdezett ügyre vonatkozó kezelési adatokat, jelesül beérkezett idejét, iktatószámát, hol-létét, esetleg elintézés voltát közölhetik. Az ügy érdemére nézve, figyelemmel az 1901. évi XXIV. t.-czikk 13. és 14. §§-ai rendelkezéseire is, csakis a kiadmányozási vagy felülvizsgálati joggal bíró tisztviselő adhat a magánfeleknek értesítést, vagy pedig az, akit a kiadmányozó vagy felülvizsgáló tisztviselő egyes ügyekre meghatalmazott, de mindenkor csakis azokban az ügyekben, melyek érdemlegesen az illető minisztériumban döntetnek el.

Figyelmébe ajánljuk Lichtmann Sándor férfi-szabó (Budapest Vild. Rottenbiller u. 4. B) mai számunkban közzétett hirdetését.

Haladunk a korrall. Alig néhány éve, hogy megindult az egész országban a mozgalom, minden ház végéhez, elejéhez és kertjéhez lugas-szőlőket ültetni már is oly óriási tért hódított magának ezen eszme, hogy nincs oly rész hazánkban, hol tömegesen fel nem karolnák. Hát ez nem is csuda, mert nézzük meg például Fehértemplom városát, a hol alig van ház, melyet óriási törzsű lugas-szőlő ne ékesítene, mely bőven ellátja az egész családot az érés kezdé-

détől egész tél folyamán finom csemegeszőlőkkel, minden évben terem a legesekeleyebb gondozás nélkül. Ezért igen melegen ajánljuk mai számunk hirdetési rovatában, ábrán is bemutatott „Szőlőugasztólóesszünk“ című hirdetésünket olvasóink becses figyelmébe. — Színes fényomatu árjegyzékek mindenkinék, címét tudatja, ingyen és bérmentve küldetnek.

Hány csillag van az égen. Roberts A. W. angol csillagász érdekes adatokat közöl arról, hogy hány csillag ragyog az égen. Azt állítja, hogy a föld déli fél-égboltozatán csak szabad szemmel 5600 szám-lált, tehát az egész égboltozaton körülbelül 10.000 szabad szemmel látható csillag van. Közönséges szin-házilátésövön nézve már 100.000 csillag látható, míg a Yerkes-féle meszelatóval 200 milliót lehet látni. Roberts dr. szerint, ha az égboltozatról a modern fotografáló meszelatóval fölvetelt csinálnának, leg-lább 500 millió csillag mutatkoznék.

A helyihajó menetrendje. Az első cs. kir. szab. Duna-Gőzhajózási Társaság által Pancsova Belgrád-Zimony és Zimony-Belgrád Pancsova között fentartott helyihajó-közlekedés 1904. április 1-től szeptember végéig érvényes men-etrendje a következő:

Pancsováról Belgrád-Zimonyba indulás délelőtt 3¹/₂ és 8¹/₂ órakor; délután: 2 órakor. Zimony-Belgrádból Pancsovára indulás délelőtt: 6 és 11¹/₂ órakor; délután 7 órakor. — Vasár- és ünepnapokon Zimonyból az utolsó helyihajó nem 7, hanem este 8 órakor indul.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali)

f. é. márczius hó 18-án tartott 72-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1903. évi mérleget.

Az előtűnk levő jelentésből látjuk, hogy az 1903. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 656,787,581 korona és 31 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 28,731,705 korona 08 fillére rugták. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 14,002,386 korona 03 fillérel 174,192,235 korona 16 fillére emelkedett.

A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses-lopás elleni és tűkör üvegbiztosítást a díjbevétel 12,989,614,539 korona biztosítási összeg után 21,276,945 korona 70 fillér volt, miből 8,716,810 korona 37 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 12,569,135 korona 33 fillére rugott, mely összegből 8,669,907 korona 26 fillér mint díjtartalék minden teherből menten jövő évre vitétt át. A jövő években esedékessé való díjkötelezvények összege 86,523,237 korona 41 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 3,720,916 korona 60 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,161,348 korona 49 fillére rugott.

Károkkért a társaság 1903-ban 26,668,093 korona 31 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 768,682,165 korona és 96 fillérenyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 23,505,036 korona 95 fillére rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely a 3,729,624 korona 17 fillér külön tartálékkal együtt 16,778,952 korona 01 fillére emelkedett, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és a 378,042 korona 47 fillérenyi ingatlan tartalék. Ez-ken kívül fennáll még egy 938,042 korona 47 fillért kitevő külön alap, melynek az a rendelkezése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsé.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 208,632,918 korona 73 fillérről 227,329,923 korona 25 fillére emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	35,297,680	korona	66	fillér
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	19,464,641	"	25	"
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	728,807	"	13	"
4. Értékpapírok	157,833,474	"	11	"
5. Tárczaváltók	1,008,628	"	72	"
6. A részvényesek biztosított adólevelei	7,350,000	"	—	"
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézett követelések, a kitelezők követeléseinek levonásával	5,651,691	"	38	"
	összesen	227,329,923	korona	25 fillér

Ezen értékekből 45 millió korona magyar értékekre esik.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

☞ a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk ☜

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinék, a ki e czélból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg-, betöréses-lopás- és harang-törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság“ számára.

A pancsovai főügynökség:

Pancsovai kereskedelmibank és takarékpénztár
részvénytársaságnál.

ETERNIT-PALA Azbeszt-Cement-Pala

Hatschek Lajos Szab.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

Eternit művek Hatschek Lajos Budapest, VI., Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

4545 szám
1904.

Hirdetmény.

A városi színház épületének átalakításával és helyreállításával egybekötött, összesen 44949 kor. 97 fillére előirányzott munkáknak biztosítása céljából a zárt ajánlati versenytárgyalás f. évi április hó 18-án d. e. 10 órakor a városi kis tanács-teremben fog megtartatni.

A szabályszerűen kiállított és 1 kor. bélyeggel, valamint az ajánlott összeg 5% biztosítékával ellátott zárt ajánlatok f. évi április hó 18-ik napjának d. e. 10 órájáig ezen városi tanácsnál adandók be.

Később érkezett vagy pótajánlatok tekintetbe nem vétetnek. A terv, költségvetések, az általános részletes feltételek a th. mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők. Pancsova th. város tanácsának 1904. évi március hó 31-én tartott üléséből

Mattanovich Adolf,
polgármester.

1-1

IRODALOM.

A török nő élete a társaságban és a hárem.

Írta: Haírîc Ben-Aîad hercegnő.

Török hercegnő leplezi le európai közönség előtt a hárem titkait. Török hercegnő emeli fel hangját, kiált szíve mélyéből fakadó hangon igazságért, hogy megmentse a török nőt, a ki most a legnagyobb társadalmi nyomorban sínylődik.

Ez ugyancsak nem mindennapi jelenség, erre csakugyan ráillik, hogy modern szenzáció!

De bármiképp is megragadja az a mű, a melyről itt szó van, minden érző ember figyelmét, és bármint kelti is fel mindenkinek figyelmét, ép oly természetes, hogy akadtak, a kik ezt a segélykiáltást el akarták fojtani. A cenzura működésbe lépett, és a hercegnő például Bécsben is csak kihagyásokkal adhatta elő gondolatait. A magyar kiadásban azonban helyreállítjuk a hézagokat, és az előadás, a melyet a kihagyások dacára is mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadtak, ezáltal a maga teljességében lát napvilágot és méltán számíthat a legnagyobb mérvű kaposságra.

A hercegnő könyve először ismert meg a török lakodalmi és házassági szokások láttal, élénk tárja a török főurak háremeiben lejátszódó titkos, homályos eseményeket.

Jelentést tesz arról a gonoszról, amelylyel Törökországban még nagyon üzik a kereskedési rabszolgákkal, azokról a rabszolgá-üzelmekről, melyek elrontották Stambul levegőjét, és a mely ebben a légkörben akadályozza az intelligencia felvirágozását, a művelődés minden haladását.

A paloták természetellenességei középette nő fel a török nő, a hárem szörnnyetegjei őrzik börtönükben és nem csoda, ha ebben a környezetben habozás nélkül engedi át magát a maga ösztöneinek. Féltékenység és harag válnak rugóvá olyan gonoszetteknek, a melyek azokhoz hasonlóak, a minők az európai nagyvárosok legalantasabb körében szoktak előfordulni.

A szerző a ki Mahmund Ben-Aîad basa leánya, vezére a céltudatos és lelkes nők ama kis csapatának, a mely követeli, hogy adják meg a nőknek azokat a jogokat, a melyek őket az Izzam szerint megilletik. A szultán kéréssel őriztette ezt a hőseleki asszonyt, de sikerült kijátszania a poroszok éberségét és gyermekeivel együtt elmenekült Európában élő férjéhez. És a mikor menekülése sikerült, feltette magában, hogy szóval és írásban betekintést nyújt a művelt nyugatnak a török nép szomorú családi állapotaiba. Bátran és rendületlenül küzd azért, hogy lerázza a rabság igáját, és hogy ha most nem is tudja elérni célját, legalább előkészíti annak megvalósulását.

A díszes kiállítású mű, mely a szerző arcképével és érdekes életrajzával jelent meg, 1 kor. 20 fill. kapható Szilágyi Béla könyvkiadóhivatalában (Budapest, IV., Károly-körút 26. sz.).

Árverés útján

sikerült egy nagy raktár valódi angol férfiruha szövetet potom áron megvásárolni, miáltal azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy amíg ezen valódi gyapjuszövetkészlet tart, készíték saját férfiszabó műtermében remek szabású és elegáns kivitelben egy teljes férföltönyt mérték szerint

18 forintért

finom minőségű, fekete, sötétkék, szürke, drapp v. barna színben. Vidéki rendelések 12 frt. utánvét mellett szállítatnak s a fennmaradó 6 frt. 60 nap múlva fizetendő. Ezen idő alatt a t. rendelők meggyőződhetnek a szövet kitűnő minőségéről. Rendelésnél a szövet színe megnevezendő. Mértéknek eleget az alanti mérték-utasítást kitölteni vagy egy viselt ruha beküldése.

LICHTMANN SÁNDOR férfiszabó-terme

Budapest, Rottenbiller-utca 4. félelelet.

Utastás a mértékvetelhez, a) A kabát számára: Cm.
Háthossza a gallérvarrástól kezdve
Ujjhossza a hát ujjvarrásától kezdve
Mellbőség a mellnyén át a hóna alatt
b) A nadrág számára
Belső nadrág hossza a lábközvarrástól egészen a
cipő sarkáig
Hátsóság a mellnyén át mérve
A mellnyén hossza az inggallér hátsó gombjától elől mérve
3-2

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvénynek, csúznál és meghűléseknek. Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokba a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

AMERIKA.

Indulás Havreből minden szombaton.
Menetjegyek

a Francia hajózási vonal által.

Jó és gyors szállítás. Kitűnő ellátás borral és likörrel együtt. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentesen szolgál a

Francia hajózási vonal

Wien, IV., Weyringergasse 8.

Kérjen csak
SELLE & KARY-féle

legjobb tisztítószert

minden finom lábbeli számára,
sarga és fekete színben.
Különösen ajánlható Boxcaif,
Oscaria, Chevreaux- és
Lakkezipók számára.
Bécs, XII/1.

Világhírű a

„REKORD”

festészeti műintézet

a kiválóan sikerült, életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő-levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, akvarel- és pasztel-festésben, fénykép után. 48-63 cm. nagyságban a 20 kor. Legfinomabb kivitelű bromplatin és krétaaraj a 5 kor.

Részletes árjegyzék bérmentve.

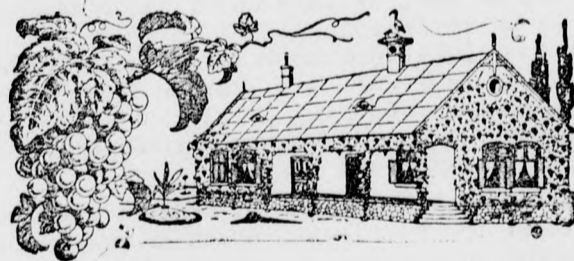
Egy életnagyságu festményt készítenek mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 5 rendelést szerez s azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

„Rekord”

festészeti műintézet

BUDAPEST

VII., Rottenbiller-ut. 46.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas. (bár mind kuszó természetű) mert nagyobbra se a megnő is, természetem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven elülték házukat az egész szőlőérés idején a legkínzóbb muskátály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekegyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb dísz, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghálátatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetése vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. **Czím:**

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége.

Budapest, V. k., Váci-körút 32. sz.

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű gőzcséplőkészleteket, ipari célokra alkalmas Compound lokomobilokat.

MILLENIUM

fűkaszaló-, marokrakó- és kévökető aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Képviselők: **Singer és Palmer**, Temesváron.